

Програм акцелерације Катапулт

- Приручник –

верзија 2.6.

18. август 2026.

САДРЖАЈ

1. ОПИС ПРОГРАМА	1
2. ПРОГРАМ ОБУКЕ	2
3. ЦИЉНЕ ГРУПЕ.....	2
4. КОРИШЋЕЊЕ ГРАНТА	2
4.1. Прихватљиви трошкови	2
4.2. Неприхватљиви трошкови	3
4.3. Неприхватљиве активности	3
5. ПРОЦЕС СЕЛЕКЦИЈЕ	4
5.1. Подобност предузећа	4
5.2. Критеријуми за селекцију	6
5.3. Процес пријаве	8
5.4. Процена и Одлука Комисије за селекцију	11
5.5. Жалбени механизам Подносиоца пријаве	12
6. УЛАЗНИ ГРАНТ.....	12
6.1. Износ гранта.....	12
6.2. Уговор за акцелерацију	12
6.3. Исплата	13
6.4. Извештавање	13
7. КОИНВЕСТИРАЈУЋИ ГРАНТ	13
7.1. Износ гранта.....	14
7.2. Подобност инвеститора	14
7.3. Процес пријављивања за Коинвестирајуће грантове	16
7.4. Процена и одлука о финансирању	17
7.5. Процена утицаја на животну средину и социјална питања за пријаве за Коинвестирајући грант	18
7.6. Процена утицаја ризика од вештачке интелигенције.....	19
7.7. Анекс Уговора за акцелерацију	22
7.8. Исплата	22
7.9. Извештавање	22
7.10. Надзорна посета	23
8. РАСКИД УГОВОРА О ГРАНТОВИМА	23
9. СУКОБИ ИНТЕРЕСА	24
10. ПРЕВАРНЕ РАДЊЕ И КОРУПЦИЈА	24
11. ДЕФИНИЦИЈЕ.....	25

1. ОПИС ПРОГРАМА

Катапулт је програм акцелерације Фонда за иновациону делатност (Фонд), који је фокусиран на иновативна предузећа оријентисана на раст и нуди:

1. Интензивну обуку, укључујући менторство и подршку за предузећа класификована у две категорије:

- а. “Ideation” категорија помаже оснивачима у раним фазама развоја производа и освајању тржишта. У питању су оснивачи у потрази за тржишном валидацијом, почетном продајом и потврдом пословног модела. Иако неки учесници у овој категорији већ могу имати постојеће купце и тржишно интересовање, разматраће се и стартапи који још увек немају приходе, чија се интелектуална својина/технологија може сматрати јединственом и конкурентном. У ову категорију су сврстани стартапи који оквирно очекују да прикупе почетни капитал од око 100.000 до око 1 милион евра.
- б. “Scale-up” категорија, у коју су сврстани стартапи у фази интензивног раста, пружа подршку стартапима који већ остварују приходе са тржишта и чији је циљ да убрзају свој раст и прикупе додатна финансијска средства кроз тзв. *Late Seed/Series A* инвестиције од 500.000 до 2 милиона евра.

2. Бесповратна средства у виду:

- а. Улазног гранта у износу од РСД 2.400.000,00 (≈€20.000,00) за предузећа која су класификована у категорију “Ideation” и до 6.000.000,00 (≈€50.000,00) за предузећа класификована у категорију “Scale-up”.
- б. Коинвестирајућег гранта у износу једнаком износу квалификоване инвестиције коју предузећа обезбеде, до максималног износа од РСД 36.000.000,00 (≈€300.000,00).

Избор предузећа биће усмерен на тимове са високим потенцијалом, усмерене на раст, који развијају иновативне производе или услуге са потенцијалом да остваре значајну тржишну валидацију, прошире пословање на нова тржишта и привуку приватне инвестиције.

Сва предузећа која буду прихваћена у програм акцелерације Катапулт аутоматски се квалификују за обуку и Улазни грант. Право на доделу Коинвестирајућег гранта подлеже додатној провери и одобрењу како предузећа, тако и инвеститора, као и континуираном испуњавању услова Програма, задовољавајућем учешћу у програму акцелерације, испуњењу обавеза из Уговора за акцелерацију и задржавању испуњености услова током целокупног трајања Програма.

И Улазни и Коинвестирајући грантови се додељују у облику хоризонталне државне помоћи за новооснована предузећа, у складу са [Уредбом о условима и критеријумима усклађености хоризонталне државне помоћи](#) и [Уредбом о правилима за доделу државне помоћи](#).

2. ПРОГРАМ ОБУКЕ

Програм Катапульт подразумева интензивну обуку која ће бити организована једном годишње за око 20 изабраних предузећа (из обе категорије) у сваком од термина.

Нагласак ће бити на менторству и програму обуке прилагођеним потребама изабраних предузећа, у складу са њиховим специфичним изазовима и потенцијалом за раст. Програм обухвата и реализацију обуке у Београду или околини, која ће обухватати различите типове активности, као што су предавања, радионице, сесије са менторима, и др.

Програм обуке ће обухватити све аспекте пословне стратегије и стратегије изласка на тржиште, кроз комбинацију структурираног тренинга и практичног експериментисања са менторима, који су локални и међународни експерти, успешни оснивачи стартапа и инвеститори. Додатно, предузећа ће добити иницијално финансирање у форми Улазних грантова (Одељак 6), повезивање са потенцијалним инвеститорима и прилику да добију Коинвестирајући грант (Одељак 7).

3. ЦИЉНЕ ГРУПЕ

Иако се очекује да ће већину подносилаца пријава чинити дигитални стартапи, Катапульт је отворен за иновативна предузећа усмерена на раст из свих привредних сектора. Посебна пажња биће посвећена предузећима која послују у приоритетним доменама¹ [Стратегије паметне специјализације Србије](#). У зависности од доступности квалитетних пријава, најмање 50% расположивих средстава биће додељено предузећима из ових домена. Програм посебно подстиче подношење пријава разноврсних оснивачких тимова, укључујући и тимове у којима су жене суоснивачи.

4. КОРИШЋЕЊЕ ГРАНТА

4.1. Прихватљиви трошкови

Корисници гранта (предузећа чије су пријаве одабране) могу користити средства гранта (Улазног и Коинвестирајућег гранта) за потребе раста и развоја предузећа у оквиру следећих категорија:

- Трошкови тима/плате (брuto износи укључујући порезе на доходак и доприносе);
- Услуге развоја производа, укључујући развој и тестирање технологије, истраживање и развој, итд;
- Услуге пословног развоја (истраживање тржишта, развој партнерства/добављача, трошкови стручних консултаната, услуге продаје и маркетинга, итд.);

¹ Према Стратегији паметне специјализације Србије, четири приоритетна домена су: 1) Храна за будућност, 2) Информационе и комуникационе технологије, 3) Машине и производни процеси будућности и 4) Креативне индустрије.

- Друге услуге неопходне за раст и развој предузећа;
- Роба;
- Општи трошкови (закупнина, претплате на технологију/апликације/податке, итд.).

Само трошкови извршених услуга или испоручене робе, настали током временског оквира наведеног у уговору о додели бесповратних средстава, биће прихватљиви за финансирање.

4.2. Неприхватљиви трошкови

Следећи трошкови се неће сматрати прихватљивим и нису ограничени на:

- Отплаћивање камата или дуга;
- Плаћања и провизије за могуће губитке или дугове у будућности;
- Трошкови које Корисник гранта пријави, а који се финансирају кроз неку другу акцију или програм, или из других јавних извора финансирања;
- Куповину земљишта или зграда, укључујући било какво реновирање;
- Губитке по основу негативних курсних разлика, накнаде и казне;
- Кредите трећим лицима;
- Трошкове зарада за запослене у државној администрацији;
- Порезе, укључујући ПДВ, царине и накнаде;
- Трошкове репрезентације;
- Трошкове регрутовања и пресељења;
- Набавку половне или поправљане робе;
- Све активности које директно или индиректно крше принципе "Поуздане вештачке интелигенције" или представљају активност наведену у Искљученим активностима у области вештачке интелигенције

Фонд ће вршити редовне провере прихватљивости трошкова.

4.3. Неприхватљиве активности

Катапульт НЕЋЕ подржавати следеће врсте пријава или активности:

- Све активности наведене од стране Фонда у Листи забрана у Оквиру за управљање животном средином и социјалним питањима (ESMF)², објављеном на интернет страници Фонда;

² Листа забрана дата је у Анексу 01 ЕСМФ-а и можете је пронаћи [овде](#).

- Све активности које директно или индиректно крше принципе "Поуздане вештачке интелигенције" или представљају активност наведену у Искљученим активностима дефинисаним у оквиру секције 11 овог документа.
- Пријаве или активности које нису у складу са етичким захтевима и процедурама *Horizon Europe*³.
- Било коју од следећих пријава или активности:
 - Производња, прерада, складиштење дувана;
 - Алкохол (са изузетком производње пива и вина) ;
 - Пројекти који укључују промене речних токова или друге облике нарушавања природног окружења;
 - Рударски пројекти;
 - Пројекти дрвно-прерађивачке индустрије;
 - Забава за одрасле;
 - Коцкање;
 - Изградња некретнина.

5. ПРОЦЕС СЕЛЕКЦИЈЕ

5.1. Подобност предузећа

Подносилац пријаве мора да испуни следеће критеријуме подобности:

- Подносилац пријаве је **активно микро или мало предузеће регистровано у Србији (најмање 80% у приватном власништву) као друштво са ограниченом одговорношћу (д.о.о) са већином тима⁴ која борави у Србији (испуњавају услове да буду порески резиденти).**
- Подносилац пријаве је предузеће које је регистровано **најмање 1 годину, а мање од 10 година** у тренутку подношења пријаве.
- Подносилац пријаве мора бити у већинском власништву (>50%) оснивачког тима предузетника⁵.

³ Упутство за етичку самопроцену можете пронаћи [овде](#).

⁴ За потребе овог Програма, „тим“ обухвата осниваче и запослене ангажоване од стране Подносиоца пријаве у тренутку подношења пријаве.

⁵ **Оснивачки тим предузетника** чине лица која су учествовала у оснивању предузећа или су се накнадно придружила као оснивачи, која заједно и даље имају активну улогу у управљању пословањем и власнички удео у предузећу. Консолидација оснивачког тима кроз откуп или пренос удела у власништву је дозвољена све док оснивачки тим предузетника задржи више од 50% капитала предузећа (који може укључивати и нове осниваче).

- Подносилац пријаве мора остати испод ограничења од 1 милион евра за примљена средства од стране Фонда у свим програмима, укључујући и овај. Ово се директно или индиректно односи на сва повезана/придružена правна лица Подносиоца пријаве.⁶
- Подносилац пријаве или повезано лице **НИЈЕ** листирано на било којој јавној берзи.
- Подносилац пријаве или његово повезано лице **не смеју** остварити приход већи од 8 милиона евра у било којој од претходне две године.
- Подносилац пријаве или његово повезано лице нису укључени ни у један други програм Фонда у тренутку подношења пријаве — без обзира да ли се учешће односи на пројекат који је поднет, у фази евалуације, одобрен или текући пројекат/уговор (неукључујући Ваучер шеме).
- Предузећа којима је додељено финансирање од стране Фонда и које завршавају реализацију својих пројеката до краја године у којој је објављен јавни позив за програм акцелерације Катапулта имају право да се пријаве, осим ако такав програм ствара директан сукоб интереса (нпр. генерални партнери у фонду предузетничког капитала који финансира Фонд у оквиру било ког од програма *Serbia Ventures*⁷ не могу бити део предузећа која такође има Катапулт грант).
- Било ко од оснивача Подносиоца пријаве нема контролу⁸ у предузећу које спроводи пројекат финансиран у оквиру програма Фонда или не контролише више предузећа која се пријављују у оквиру програма Фонда.
- Подносилац пријаве није поднео више од два пута суштински сличну пријаву. Додатно, пријава ће се сматрати суштински истом уколико се заснива на истом основном производу, технологији, пословном моделу и циљном тржишту, и уколико не показује значајан напредак у односу на претходно поднету пријаву. Значајан напредак може, између осталог, обухватати значајан развој производа, стицање нових корисника, раст прихода, развој интелектуалне својине, проширење тима, успешно прикупљање инвестиција или улазак на нова тржишта. Фонд задржава право да процени да ли пријава представља суштински исту пријаву.

Уколико је Подносилац пријаве директно или индиректно под контролом страног правног лица, Фонд ће процену подобности вршити на нивоу како Подносиоца пријаве, тако и лица или групе лица која врше контролу. У таквим случајевима, критеријуми који се односе на старост предузећа, приходе, статус листирања на берзи, претходну подршку Фонда и друге релевантне услове могу се примењивати на консолидованој основи, ради утврђивања укупне подобности Подносиоца пријаве. Фонд задржава право да затражи додатну документацију неопходну за утврђивање власничких, контролних и повезаних односа.

Предузеће може само једном добити Улазни и Коинвестирајући грант, било у “*Ideation*” или “*Scale-up*” категорији, и не може учествовати у обе.

⁶ Повезано лице је дефинисано у члану 62. [Закона о привредним друштвима](#)

⁷ Програм Фонда осмишљен да подстакне активност фондова ризичног капитала у раној фази у Србији. За опис програма и повезана документа, посетите следећу [страницу](#).

⁸ Контрола има значење утврђено Законом о привредним друштвима.

У складу са Приручником за оперативно спровођење Пројекта SAIGE, следећа лица нису подобна као подносиоци пријава:

- Изабрани државни службеници, без обзира на то да ли су положили заклетву
- политички постављени државни службеници,
- Каријерни државни службеници
- запослени и консултанти Фонда за иновациону делатност
- запослени и консултанти Светске банке,
- друга лица која су ангажована у спровођењу пројекта SAIGE.

Подносиоци пријава чији су горе наведени појединци чланови суоснивачких тимова предузетника биће сматрани неподобним.

Пре додељивања грантова, Фонд ће извршити детаљне провере предузећа и целокупног власничког тима свих подносилаца пријава, укључујући оснивача/суоснивача, постојеће директоре са власничким уделима и друге чланове друштва. Предузећа са оснивачима/суоснивачима и другим члановима друштва који не прођу ову проверу неће бити подобна за програм. Фонд може утврдити неприхватљивост на основу основаних сумњи или значајних питања утврђених у оквиру провера које се односе на фидуцијарне, интегритетске, правне, финансијске или репутационе аспекте.

Фонд задржава право да у било којој фази подношења пријаве, евалуације, закључења уговора или праћења реализације затражи додатну документацију, појашњења, образложења или доказе, у циљу провере подобности, власничке структуре, подобности инвеститора, усклађености са захтевима Програма или било ког другог питања од значаја за спровођење Програма.

5.2. Критеријуми за селекцију

Селекција ће се вршити према пет главних критеријума:

1. **Тим:** Способност оснивача и кључних чланова тима да успешно реализују предложену пословну прилику. Приликом процене узимаће се у обзир релевантно искуство и стручност, посвећеност, способност реализације, комплементарност вештина, лидерски потенцијал, способност привлачења ресурса и талената, као и показатељи да тим може да се прилагоди и развија у складу са тржишним приликама и изазовима. Комисија за селекцију ће процењивати да ли тим у целини поседује или има приступ кључним компетенцијама неопходним за успешно спровођење предложене пословне прилике, укључујући техничке, комерцијалне, оперативне и управљачке капацитете. Тимови који показују комплементарне компетенције оснивача и јасно дефинисане улоге могу бити боље оцењени у односу на тимове са значајним недостацима у кључним пословним функцијама. Иако се број оснивача не процењује као самосталан критеријум, од предузећа која се пријављују у *Scale-up* категорију се генерално очекује да покажу шири капацитет руководства, који се обично огледа кроз активно учешће најмање два оснивача или еквивалентних кључних руководиоца са комплементарно дефинисаним одговорностима.

2. **Производ/технологija:** Подносиоци пријаве треба да имају минимално одржив производ (*Minimum Viable Product – MVP*) у оквиру *Ideation* категорије, односно производ тестиран на тржишту у оквиру *Scale-up* категорије, који јасно демонстрира вредносну понуду и конкурентску предност. Фонд настоји да подржи предузећа која развијају иновативне производе, услуге или процесе са потенцијалом да унапреде постојеће границе технолошког развоја, одговоре на непокривене потребе тржишта или креирају нове тржишне прилике. Као последица тога, овакви подухвати могу бити изложени вишем нивоу технолошког, комерцијалног и ризика повезаног са реализацијом, што може отежати приступ традиционалним изворима финансирања.
3. **Пословни модел и тракција:** Подносиоци пријаве треба да покажу кредибилну стратегију монетизације и скалабилан пословни модел који одговара њиховој фази развоја. У оквиру *Ideation* категорије, подносиоци пријаве треба да представе јасну визију остваривања прихода⁹ и усвајања производа од стране тржишта. Иако предузећа која још увек не остварују приходе имају право учешћа, предност могу имати тимови који могу да покажу доказе о тржишној валидацији и раној тржишној тракцији, као што су пилот пројекти, претпоруџбине, писма о намерама, потписани уговори, корисници који плаћају, показатељи ангажовања корисника или други индикатори потражње на тржишту. У оквиру *Scale-up* категорије, подносиоци пријаве морају већ остваривати приходе и показати мерљиве резултате на комерцијалном тржишту, поновљив приступ аквизирања корисника и потенцијал за скалирање пословања на постојећим или новим тржиштима.
4. **Тржиште:** Подносиоци пријаве треба да одговоре на јасно идентификовану потребу корисника у оквиру довољно великог и доступног тржишта са значајним потенцијалом за раст и скалирање. Циљни корисници и вредносна понуда треба да буду јасно дефинисани, а подносиоци пријаве треба да покажу разумевање тржишних карактеристика, кретања и конкурентске позиције. Од подносилаца пријаве у оквиру *Scale-up* категорије се очекује да планирају ширење на нова географска тржишта и/или нове сегменте корисника.
5. **Потенцијал за прикупљање капитала:** Подносиоци пријаве треба да покажу кредибилан план за привлачење приватних инвестиција и да траже износ капитала који одговара њиховој фази развоја, циљевима раста и потребама за финансирањем. Приликом процене узимаће се у обзир инвестициона спремност предузећа, квалитет материјала од инвеститора, стратегија прикупљања инвестиција и способност да јасно представе атрактивну инвестициону прилику. Подносиоци пријаве који се пријављују са *Ideation* категорију треба да покажу потенцијал за привлачење инвеститора у раној фази развоја, док се од подносилаца пријаве који се пријављују за *Scale-up* категорију очекује виши ниво инвестиционе спремности, као и да су претходно обезбедили почетне инвестиције (*seed funding*) или да се припремају за већу институционалну рунду финансирања. Предузећа

⁹ За потребе категоризације предузећа, подносиоци пријаве за *Scale-up* категорију морају да покажу постојање прихода остварених на комерцијалној основи кроз продају производа или услуга. Комисија за селекцију може такође узети у обзир додатне показатеље, укључујући раст броја корисника, понављајуће приходе, стратешка партнерства, ширење на нова тржишта и претходне активности везане за прикупљање инвестиција. Одлука о категоризацији остаје у надлежности Комисије за селекцију, на основу укупног степена развијености предузећа.

треба да покажу реалну способност да обезбеде приватну инвестицију у наредних 12–18 месеци.

Активности које су првенствено усмерене на рутинске, постепене или периодичне измене постојећих производа, производних линија, производних процеса, услуга или других већ успостављених активности (нпр. одржавање софтвера, додавање мањих функционалности, редизајн производа или стандардне надоградње) се, по правилу, не подстичу. Иако такве активности могу унапредити интерне процесе Подносиоца пријаве, његову конкурентност или портфолио производа, оне вероватно неће испунити циљ Програма који се односи на подршку иновацијама које стварају значајну нову вредност, доприносе технолошком напретку или резултирају заштитом интелектуалне својине.

Сва интелектуална својина, знање и искуство (*know-how*), софтвер, подаци или друга иновациона достигнућа развијена током учешћа у Програму морају бити у власништву Подносиоца пријаве или Подносилац пријаве мора имати довољна права за њихово коришћење и комерцијализацију. Подносиоци пријаве могу бити у обавези да, на захтев Фонда, докажу постојање таквог власништва или права.

5.3. Процес пријаве

Регистрација

Све пријаве се обрађују путем [Катапульт портала](#). Да би се регистровао, Подносилац пријаве мора имати важећи порески идентификациони број (ПИБ). Адреса е-поште дата током регистрације користиће се за сву будућу кореспонденцију са Подносиоцима пријава.

Садржај пријаве

Од Подносиоца пријаве се очекује да достави:

- Попуњен пријавни образац;
- Кратке биографије оснивача и листу на којој су идентификовани кључни запослени или представници предузећа;
- Списак постојећих власника¹⁰ и њихов проценат власништва (табела капитализације);
- Кратку финансијску историју;
- Упитник за етичку самопроцену попуњен и потписан од стране подносиоца пријаве.
- Финансијске извештаје из последње две године, ако су доступни;
- Финансијска пројекција прихода и расхода;
- Оквирни износ очекиване инвестиције (нпр. износ и намена коришћења инвестиције);
- Потписану Изјаву Подносиоца пријаве.

Подношење пријаве

За евалуацију ће бити разматране само потпуне пријаве поднете путем Катапульт портала до рока утврђеног јавним позивом.

¹⁰ Запослени са опцијом на удео у капиталу такође треба да буду наведени у апликацији, укључујући њихове уделе у капиталу на крају периода стицања права.

Подносилац пријаве може поднети само једну пријаву у оквиру активног јавног позива. Поред тога, исто лице не може учествовати као оснивач, суоснивач, кључни члан тима, директор или власник удела у више од једне пријаве поднете у оквиру истог јавног позива.

Пријаве се могу мењати и поново подносити путем Катапулт портала у било ком тренутку пре истека рока за подношење пријава. Након истека рока, нове пријаве, измене, исправке или додатне информације неће бити прихваћене. Подносиоци пријаве који нису били изабрани у претходним јавним позивима подстичу се да прикажу значајан напредак и да приликом поновне пријаве узму у обзир повратне информације добијене током процеса евалуације.

Административна провера и провера подобности

Након достављања Пријаве, запослени Фонда врше основни преглед подобности и проверу потпуности достављених Пријава. У случају недостатака информација у Пријавама, предузећа ће бити обавештена и имати прилику да изврше промене и допуне у року од 72 сата, а затим ће о резултату провере бити обавештена е-поштом. Додатни детаљи о процесу селекције дати су у *Смерницама за преглед и рецензије пријава* за програм акцелерације Катапулт на интернет страници Фонда.

Процена утицаја на животну средину, социјална питања и питања везана за вештачку интелигенцију

Одабрани подносиоци пријаве за учешће у програму Катапулт учествоваће у интензивном програму акцелерације који обухвата обуке, менторску подршку и друге повезане активности подршке, у трајању од приближно 12 недеља. Током овог периода, они ће добити средства Улазног гранта за подршку прихватљивим активностима развоја и раста предузећа.

С обзиром на природу програма акцелерације, процена у области заштите животне средине, социјалних питања и вештачке интелигенције која се спроводи у овој фази биће првенствено усмерена на проверу усклађености са применљивим листама искључених активности утврђеним у Анексу 01 Оквира за управљање животном средином и социјалним питањима (ESMF), као и са листама искључених активности у области вештачке интелигенције дефинисаним у Одељку 11. овог Приручника.

Стручњаци за животну средину, социјална питања и вештачку интелигенцију извршиће проверу свих пријава које су ушле у ужи избор како би утврдили да ли пословне активности Подносиоца пријаве спадају у неку од искључених категорија. Пријаве за које се утврди да обухватају искључене активности неће бити даље разматране у процесу евалуације и биће одбијене од стране Фонда.

Етички проблеми

Етички преглед се такође спроводи за пријаве које су ушле у ужи избор. Преглед започиње након што су пријаве ушле у ужи избор и мора бити завршена пре закључења било ког Уговора за акцелерацију.

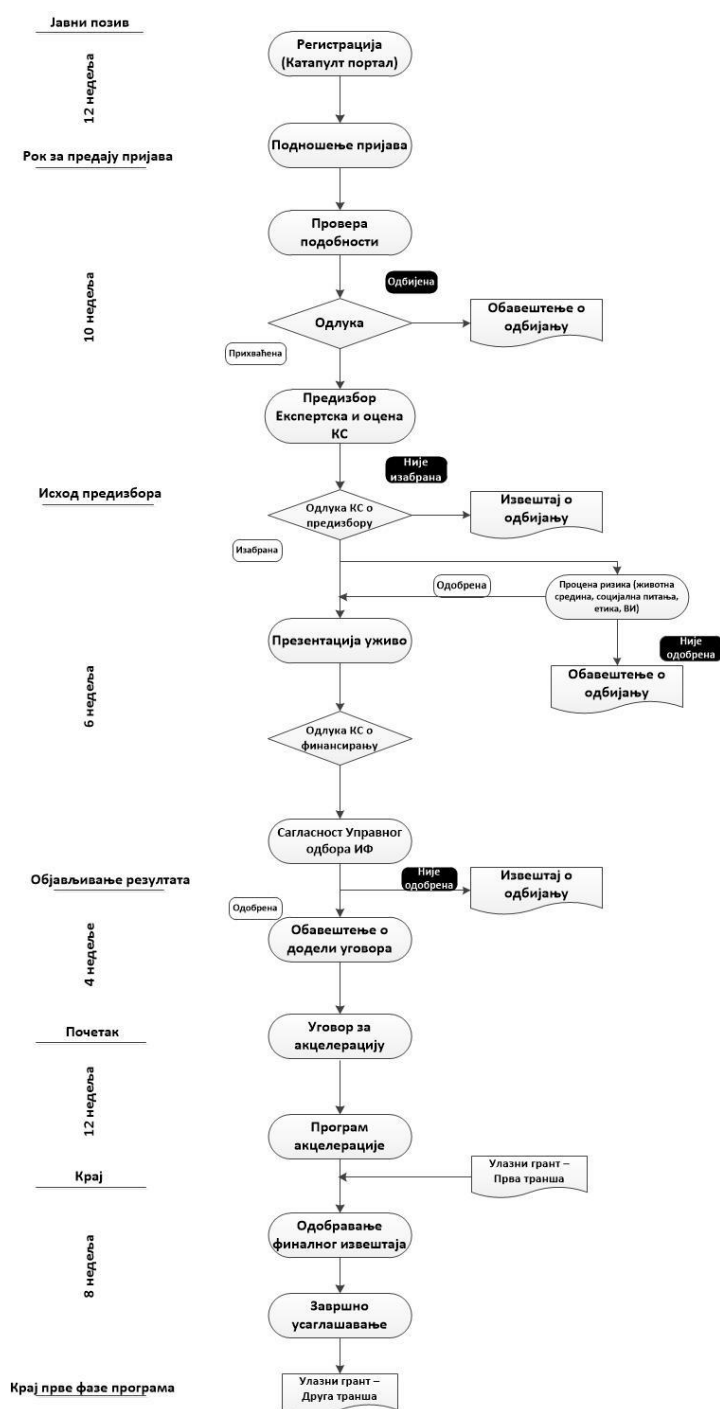
Процена етичких аспеката заснива се на попуњеном упитнику за етичку самопроцену који доставља Подносилац пријаве, а по потреби и на додатној документацији, интервјуима или посетама локацији. Експерт за етику ће прегледати пријаве које могу садржати етичка спорна питања и проценити ризике.

Уколико се утврде релевантни етички ризици, експерт за етику може препоручити одговарајуће мере за ублажавање ризика, услове за учешће или посебне захтеве у погледу праћења и

извештавања, који ће бити укључени у спровођење и надзор над реализацијом одговарајуће пријаве.

Пријаве које садрже етичке ризике који се не могу на одговарајући начин ублажити неће бити прихватљиве за подршку.

Процеса Селекције пријава и Имплементације

Слика 1. Индикативни временски оквир Процеса пријављивања, Процеса Селекције и Имплементације

5.4. Процена и Одлука Комисије за селекцију

Након провере подобности и административне провере, прихватљиве пријаве настављају у прву фазу евалуације, која обухвата независну процену од стране рецензента и предизбора од стране Комисије за селекцију (КС), коју чине три екстерна експерта.

Рецензенти могу бити позвани да прегледају пријаву у оквиру области своје стручности и обезбеде независну процену. Иако ће њихови коментари бити узети у обзир у процесу евалуације, они неће учествовати у доношењу коначних одлука.

Током фазе ућег избора, пријаве ће бити оцењиване у складу са критеријумима за селекцију дефинисаним у Одељку 5.2. и бодоване у складу са Смерницама за преглед и рецензије пријава. На основу резултата ове евалуације, Комисија за селекцију (КС) ће утврдити ужу листу подносилаца пријаве који ће бити позвани да се представе пред члановима КС уживо¹¹.

Током припреме за презентацију, подносиоци пријаве који се налазе на ужој листи биће предмет провере коју ће спровести експерти за област заштите животне средине, социјалних аспеката, вештачке интелигенције и етичких аспеката. Провера од стране ова четири експерта биће спроведена у складу са процедурама утврђеним у Одељку 5.3.

Коначну одлуку о пријему у програм Катапульт донеће Комисија за селекцију након одржаних презентација. У оквиру доношења одлуке, Комисија за селекцију ће утврдити да ли ће одабрани подносиоци пријаве бити категоризовани под “*Ideation*” или “*Scale-up*” категоријом.

На основу своје оцене, Комисија за селекцију може:

- одобрити пријаву;
- одобрити пријаву под одређеним условима;
- одбити пријаву.

Након што Управни одбор Фонда да сагласност на одлуку Комисије за селекцију о финансирању, одабрани подносиоци пријаве биће обавештени о одлуци Комисије за селекцију путем е-поште и позвани да закључе Уговор за акцелерацију са Фондом. Уговор за акцелерацију мора бити потписан пре почетка програма акцелерације и њиме ће бити дефинисана категорија која је додељена Кориснику гранта¹² (*Ideation* или *Scale-up*), износ одговарајућег Улазног гранта, као и сви услови повезани са одлуком о финансирању. У случају условног одобрења, Подносиоцу пријаве ће бити остављен одређени рок да испуни захтеве и поступи по препорукама које је утврдила Комисија за селекцију и/или експерт за етику, пре потписивања Уговора за акцелерацију.

Истовремено, сви подносиоци пријаве који нису изабрани добиће повратну информацију која ће садржати сумирану процену Комисије за селекцију и разлоге за донету одлуку.

¹¹ Неколико дана пре њиховог представљања (live pitch), Фонд може организовати уживо догађај за умрежавање са стартапима из ужег избора, како би их Комисија за селекцију упознала и ближе објаснила шта се од њих очекује током представљања. У случају организације таквог догађаја обавезно је присуство кључног особља стартапа који ће се представити на уживо *pitch*-у.

¹² Потписивањем Уговора за акцелерацију, одабрани Подносилац пријаве стиче статус Корисника гранта и укључује се у програм акцелерације Катапульт.

5.5. Жалбени механизам Подносиоца пријаве

Подносиоци пријава и друге заинтересоване стране имају право да поднесу писану жалбу у вези са било којим аспектом програма. Такве жалбе се односе на спровођење, структуру или вођење програма. Жалбе треба поднети на адресу katapult@inovacionifond.rs.

Додатно, уколико Подносиоци пријаве желе да поднесу приговор на било који од исхода евалуације и оцену коју је донела Комисија за комисију, могу поднети званичну жалбу у форми образложеног дописа заснованог на чињеницама, у року од **7 радних дана** од дана пријема обавештења о исходу евалуације. Жалба мора бити достављена е-поштом на адресу: katapult@inovacionifond.rs, сачињена на енглеском језику **у обиму до 500 речи**.

Фонд ће доставити званичан одговор на поднету жалбу најкасније у року од **7 радних дана** од дана пријема жалбе.

6. УЛАЗНИ ГРАНТ

6.1. Износ гранта

Улазни грантови су доступни свим предузећима изабраним за учешће у програму акцелерације, где је за предузећа која су у “*Ideation*” категорији одобрено максимално 2,4 милиона динара (~20.000 евра), а за предузећа у категорији “*Scale-up*” максимално 6 милиона динара (~50.000 евра).

Корисници гранта могу донети одлуку да прихвате и искористе Улазни грант или не. Ако Корисник гранта одбије финансирање, овај износ ће бити доступан у оквиру Коинвестирајућег гранта (под условом да Корисник гранта успе да привуче квалификовану инвестицију и тако постане подобан за добијање Коинвестирајућег гранта).

6.2. Уговор за акцелерацију

Уговор за акцелерацију припрема Фонд пре званичног датума почетка Катапулт програма акцелерације. Уговор садржи одредбе за коришћење Улазног гранта, врсту подршке коју пружа Фонд и обавезе Корисника гранта који учествују у програму.

Пре потписивања Уговора за акцелерацију, Корисник гранта мора обезбедити следеће:

- Посебан банковни рачун на који ће бити уплаћена средства.
- Имена два лица из предузећа која ће потписати Уговор за акцелерацију и активно учествовати током тромесечног програма акцелерације: (i) законски заступник предузећа (који може, али не мора бити суоснивач), и (ii) суоснивач.
- Потписану изјаву дату под материјалном и кривичном одговорношћу да ће се придржавати свих одредби Закона о раду и безбедности на раду.
- Корисник гранта мора бити уписан у [Регистар субјеката националног иновационог система](#)
- Корисник гранта мора бити наведен у Регистру понуђача у Агенцији за привредне регистре (АПР)

Фонд неће захтевати доказе за регистрацију у горе наведена два регистра јер су то јавно доступне информације.

Корисници гранта који се одлуче за Улазне грантове могу да користе ова средства након потписивања Уговора за акцелерацију са Фондом. Средства се могу користити за време трајања и до 30 дана након завршетка менторског програма. Међутим, предвиђени су поступци надзора, како би се осигурало да се додељена средства не користе за покривање неприхватљивих трошкова. Корисницима гранта се препоручује да се приликом коришћења средстава Улазног гранта консултују са својим водећим ментором по питању најадекватнијег начина трошења средстава добијених Улазним грантом. Истовремено, Корисницима се препоручује да воде интерни план трошења средстава. За потребе исплате последње транше рефундације (видети Одељак 6.3), одобреним трошковима сматраће се искључиво трошкови који су прихватљиви у складу са Одељком 4 и који су поткрепљени одговарајућом документацијом.

6.3. Исплата

За кориснике из категорије “Ideation”, Фонд ће исплатити RSD 1.800.00,00 (~€15K) по потписивању Уговора за акцелерацију и RSD 4.200.000,00 (~€35K) за категорију “Scale-up”. Преостала средства гранта ће задржати Фонд као финалну траншу за рефундацију која ће бити пребачена на рачун Корисника за претходно одobreне трошкове настале током програма акцелерације до преосталог износа гранта након што Корисник заврши програм и Фонд одобри Коначни извештај.

Да би оправдао своје трошкове и поднео захтев за исплату преосталог дела гранта, Корисник мора доставити Фонду Коначни извештај са прихватљивом пратећом финансијском документацијом (рачуни, докази о испорукама, докази о уплатама, изводи из банке, итд.). Средства ће бити исплаћена након одобрења Коначног извештаја од стране Фонда и потписивања Завршног усаглашавања, који се припремају и потписују након завршетка програма акцелерације.

6.4. Извештавање

Корисник гранта је дужан да поднесе Коначни извештај по завршетку програма акцелерације. Одобрење Коначног извештаја услов је за исплату преосталог износа Улазног гранта.

Коначни извештај садржи попуњен упитник за процену целокупног искуства и подршке добијене током програма акцелерације, као и наративни резиме са описом реализованих активности и главних достигнућа у програму акцелерације, укључујући начин коришћења Улазних грантова, мерљиве кључне показатеље перформанси/резултате повезане са циљевима учешћа (развој производа, привлачење купаца, раст прихода, итд.).

Финансијски део извештаја мора приказати сва плаћања извршена са посебног банковног рачуна. Ове исплате морају бити правилно разврстане како би се Фонду омогућила лака провера.

7. КОИНВЕСТИРАЈУЋИ ГРАНТ

Као инструмент бесповратне помоћи, Коинвестирајући грант не утиче на смањење удела власништва Корисника гранта. Са друге стране, омогућава дужи период ликвидности у току

раног развоја стартапа и на тај начин умањује ризик и на страни стартапа и на страни инвеститора.

Сви добитници Улазног гранта, укључени у програм Катапульт, биће сматрани подобним за пријаву за Коинвестирајући грант. Ова предузећа могу да се пријаве и добију Коинвестирајући грант након завршетка програма акцелерације и девет месеци¹³ након завршетка њиховог циклуса, под условом да је квалификована инвестиција обезбеђена и да током програма није дошло до кршења Уговора за акцелерацију.

7.1. Износ гранта

Укупна средства доступна Корисницима гранта износе до 36 милиона динара (~300.000 евра), укључујући збирно Улазни и Коинвестирајући грант. На пример, Корисник гранта у категорији *“Ideation”*, који је примио Улазни грант од 20.000 евра, може обезбедити до 280.000 евра, док *“Scale-up”* Корисник може обезбедити додатних 250.000 ЕУР, уколико је у периоду акцелерације искористио 50.000 евра. Средства коинвестирајућег гранта исплаћиваће се у две транше, у износу од 70% и 30% одобреног износа Коинвестирајућег гранта. Прва транша, у износу до 70% одобреног износа Коинвестирајућег гранта, биће исплаћена тек након што инвеститор(и) у целости реализују приватну инвестицију, под условом да износ реализоване приватне инвестиције достигне најмање 50.000 евра, што представља минимални праг предвиђен Програмом. Преосталих 30% средстава Коинвестирајућег гранта биће исплаћено након што Иновациони фонд одобри Коначни извештај.

7.2. Подобност инвеститора

Подобни инвеститори укључују групе анђела инвеститора, искусне „супер анђеле“, појединачне анђеле инвеститоре, као и синдикате, фондове који улажу у почетни капитал, фондове предузетничког капитала, корпоративне инвеститоре или друге приватне инвеститоре који улажу у раним фазама раста предузећа.

Фонд извршава проверу подобности и одобравање инвеститора. Сви инвеститори заинтересовани за улагање у предузећа која испуњавају услове за Коинвестирајуће грантове, морају изразити свој интерес пре било ког улагања, како би Фонд оценио њихову подобност. На тај начин ће поступак провере и одобравања захтева за Коинвестирајуће грантове бити убрзан. Инвеститори се такође могу регистровати на бази договора који већ имају са предузећем у које желе да уложе своја средства.

Да би били одобрени као ко-инвестициони партнер или на основу појединачне инвестиционе трансакције, инвеститори ће морати да пруже информације попуњавањем упитника, пријављивањем свих потенцијалних сукоба интереса и подношењем материјала Фонду на контролу. Потребне информације могу укључивати:

1. За групе анђела инвеститора¹⁴:

- Име групе и контакт информације;

¹³ Продужетак рока је могућ у изузетним случајевима уз одобрење Фонда.

¹⁴ Појединци који располажу великом сумом новца и улажу сопствени капитал у предузећа у раној фази развоја.

- Документ којим се наводи пословни статус Групе, ако је доступан (д.о.о., добротворне организације, партнерства итд.);
- Резиме/*LinkedIn* профил руководства и чланова групе који желе да учествују у инвестирању;
- Копију споразума о чланству и кодекса понашања групе, ако су доступни.
- Историју инвестиција:
 - Портфолио предузећа и датуме улагања;
 - Износе инвестиција.

2. За институционалне инвеститоре (Фондови предузетничког капитала¹⁵, фондови приватног капитала¹⁶, породичне канцеларије¹⁷, корпоративни инвеститори¹⁸):

- Име институције и контакт информације;
- Документација о регистрацији предузећа.

3. За „супер анђеле“¹⁹ или „синдикате појединачних инвеститора“²⁰:

- Имена појединаца и контакт детаље;
- Резимеи појединаца који су укључени;
- Историја инвестиција овог типа, ако постоји:
 - Списак извршених инвестиција/портфолио;
 - Окирни износ инвестиције и да ли су они били водећи инвеститор за сваку инвестицију.

Сви инвеститори морају проћи фидуцијарну проверу коју ће предузети Фонд. Фонд ће задржати право да провери инвеститоре путем препорука, интервјуа и провере других доступних података, као и да одбије потенцијалне инвеститоре из било ког разлога у било које време током процеса провере подобности.

Подносилац пријаве и инвеститор су одговорни да обелодане било какве породичне или друге блиске односе између оснивача предузећа или кључних запослених и инвеститора. Коинвестирајући грантови неће бити разматрани за инвестиционе рунде у којима учествују чланови породице или лица која су у блиском личном односу²¹ са било којим чланом оснивачког тима предузетника.

¹⁵ Инвестициони фондови који финансирају предузећа са високим потенцијалом раста.

¹⁶ Предузећа за управљање инвестицијама која пружају финансијску подршку и улажу у приватни капитал стартапа или постојећег предузећа.

¹⁷ Фирме за управљање приватним богатством које инвестирају у име имућних породица

¹⁸ Корпорације које стратешки улажу у стартапе како би подстакле иновације или стекле конкурентску предност.

¹⁹ „Супер анђео“ је појединац са значајном личном имовином који инвестира веће износе капитала (у случају Катапулта, најмање 50.000 евра, што представља минимални износ инвестиције неопходан за остваривање права на Коинвестирајући грант) и који има искуство и доказане резултате као анђео инвеститор, односно који је већ реализовао претходне инвестиције. Такви инвеститори најчешће инвестирају самостално и непосредно у предузеће, а не као део инвестиционе групе.

²⁰ Групе индивидуалних инвеститора које заједнички улажу средства.

²¹ Близак лични однос означава однос који може оправдано утицати на независност доношења инвестиционе одлуке или створити стварни или привидни сукоб интереса, што одређује Фонд.

7.3. Процес пријављивања за Коинвестирајуће грантове

Упутство за пријаву

Приликом припремања захтева за Коинвестирајуће грантове, кандидати би требало да узму у обзир следеће:

- Све пријаве и пратећа документација морају бити поднете на енглеском језику.
- Разматраће се само пријаве предате путем [Катапулт портала](#) за Коинвестирајући грант.
- Сви пратећи материјали за пријаву морају бити достављени у оквиру одговарајуће секције за Коинвестирајући грант на [порталу](#) (штампани примерци неће бити прихваћени).
- Да би се пријава за Коинвестирајући грант сматрала комплетном, неопходне су и Пријава предузећа и додатни материјали инвеститора.
- Само комплетне пријаве ће бити обрађене.
- Подносилац пријаве може добити више од једног Коинвестирајућег гранта, до максималног укупног износа од 300.000 евра, кумулативно са Улазним грантом.

Екстерне инвестиције које је Подносилац пријаве обезбедио могу бити уложене директно у предузеће које је примљено у програм Катапулт или његово повезано правно лице (нпр. матично друштво, повезано правно лице са истоветном власничком структуром или сестринско предузеће).

Садржај пријаве

Као део пријаве за Коинвестирајући грант морају бити достављене следеће информације и материјали:

- Правилно попуњена онлајн пријава за Коинвестирајући грант на Катапулт [порталу](#) за Коинвестирајући грант;
- Списак постојећих власника и њихов проценат власништва (табела капитализације);
- Презентацију за инвеститоре;
- „Due dilligence summary“ или Меморандум о улагању потписан од стране инвеститора
- Потписан *term sheet* или инвестициони уговор(и) са инвеститором;
- Финансијска пројекција за период од најмање две године;
- Расподела буџета за тражени Коинвестирајући грант и начин употребе средстава инвестираног капитала у обрасцу обезбеђеном од стране Фонда;
- Упитник о процени утицаја на животну средину и социјална питања попуњен и потписан од стране Подносиоца пријаве
- Упитник за процену ризика од вештачке интелигенције (само за Подносиоце пријава који користе вештачку интелигенцију у свом пословању).

Од корисника коинвестирајућег гранта ће се тражити да доставе потписане инвестиционе документе пре него што се исплати прва транша Коинвестирајућег гранта. Сви инвеститори који у потпуности учествују и обезбеђују инвестиције, а у складу са којима ће се доделити Коинвестирајући грант, морају пружити информације којима се потврђује подобност инвеститора, а инвестициони уговори морају садржати потписе свих инвеститора који ће улагати капитал на основу ког се додељује Коинвестирајући грант.

7.4. Процена и одлука о финансирању

Пријаве ће прегледати Комисија за селекцију (КС).

Фонд ће проверити пријаве да би: (1) потврдио да су неопходне информације и материјали у потпуности достављене, (2) потврдио да предузеће и даље испуњава критеријуме подобности програма и захтеве за усаглашеност са *ESMF*-ом/етичким и питањима ВИ, (3) потврдио подобност инвеститора (укључујући непостојање сукоба интереса).

КС ће размотрити следеће факторе који се односе на пријаву за Коинвестирајући грант приликом процене предложене инвестиције:

1. **Тим:** КС ће поново испитати статус оснивачког тима како би идентификовала све промене у тиму предузећа од почетне пријаве. Ова процена осигурава да структура руководства остане јака и усклађена са стратешким правцем предузећа.
2. **Структура инвестиције:** Фонд ће одобрити грант у износу једнаком износу инвестиције (умањен за износ Улазног гранта), која може да буде у виду инвестиције у власнички капитал или капитал сличан власничком (укључујући директна капитална улагања/конвертибилне зајмове²²/SAFE-ове, итд.), а у разматрање могу бити узете и алтернативне структуре инвестиције. Зајмови и грантови, по дефиницији, нису квалификоване инвестиције за Коинвестирајући грант.

Фонд ће размотрити да ли су услови инвестирања у складу са добром праксом локалног и глобалног тржишта за приватно инвестирање у раној фази. КС може одбити Коинвестирајући грант у случајевима када предложена улагања могу представљати ризик по углед Фонда.

3. **Пословни напредак:** Предузеће мора да демонстрира значајан напредак од уласка у програм Катапулт, укључујући постизање кључних догађаја и решавање свих оперативних или пословних приоритета идентификованих током програма. У случајевима када предузеће мења своје иновативно решење, мора да представи јак и добро поткрепљен пословни случај који подржава ову стратешку промену.
4. **Тракција:** Предузеће мора да пружи доказе о континуираним напорима да повећа тракцију на свом циљном тржишту (тржиштима). КС ће анализирати упоредни преглед финансијских пројекција предузећа, од времена подношења пријаве за Катапулт кроз наредни петогодишњи период, како би проценио кредибилитет и амбициозност путање раста.

Предузеће које прима инвестицију: Инвестиције морају бити уложене у Корисника Катапулт програма акцелерације или у повезано правно лице. Уколико се инвестиција врши у повезано правно лице, Подносилац пријаве мора да демонстрира постојање заједничког крајњег стварног власништва, стратешку усклађеност пословних активности и јасну корист за циљеве раста и развоја корисника средстава Катапулта. Коинвестирајући грант који додељује Фонд увек ће бити пренет на Корисника гранта који је регистрован у Србији.

²² Конвертибилни зајмови са условима конверзије који прелазе период имплементације Коинвестирајућег гранта неће бити прихваћене. Као опште правило, конверзија инвестиције у акције компаније мора се догодити најкасније **12 месеци од датума потписивања Анекса Уговора за акцелерацију** према којем се додељује Коинвестирајући грант. Пре исплате последње транше гранта, Фонд ће проверити да ли је конвертибилни зајам правилно конвертован у акције компаније Корисника гранта. У случајевима непоштовања овог захтева, Фонд ће захтевати **потпуни повраћај износа Коинвестирајућег гранта**.

Корисници гранта могу да поднесу *term sheet*) и затраже прелиминарно, необавезујуће мишљење Фонда и КС у вези са усаглашеношћу услова предложене инвестиције са квалификационим захтевима за Коинвестирајући грант. Негативно прелиминарно мишљење обухватиће разлоге за неусклађеност са квалификационим критеријумима и могуће мере за корекцију и усаглашавање *term sheet*-а са условима за добијање Коинвестирајућег гранта.

Комисија за селекцију може одлучити да не одобри апликацију за Коинвестирајући грант у случајевима када то може имати негативан утицај на репутацију Фонда. Такве околности могу укључивати, али нису ограничене на, недоумице које произилазе из провера пословног и правног статуса инвеститора, нерешених правних спорова, питања у вези са санкцијама, веродостојних навода о неетичком понашању, значајних недостатака у корпоративном управљању или других околности које могу изложити Фонд за иновациону делатност, Републику Србију или партнере у програму ризику по углед, правном или финансијском ризику.

КС може одлучити да интервјуише Подносиоца пријаве и/или инвеститора пре доношења одлуке. КС ће припремити извештај са коначном одлуком о кофинансирању. Могуће су три одлуке:

1. Одобрење: Подносилац пријаве за Коинвестирајући грант добија обавештење да је Пријава одобрена и процес се наставља.

2. Условно одобрење: Подносилац пријаве за Коинвестирајући грант биће обавештен о одлуци заједно са свим условима који су приложени уз одобрење, укључујући и конкретан временски оквир у којем ови услови морају бити испуњени. Ако подносилац захтева није вољан или није у могућности да испуни предвиђене услове, процес ће бити прекинут и пријава ће бити одбијена.

3. Одбијање: Подносилац пријаве за Коинвестирајући грант добија обавештење да пријава није одобрена.

Фонд ће доставити подносиоцима пријаве одлуку КС путем е-поште.

Одбијени Подносиоци пријаве за Коинвестирајуће грантове могу поднети нове пријаве за Коинвестирајући грант све док испуњавају услове подобности.

7.5. Процена утицаја на животну средину и социјална питања за пријаве за Коинвестирајући грант

Први корак у процесу процене утицаја на животну средину и социјална питања је евалуација упитника о процени утицаја на животну средину и друштвеним питањима (ESSC). Стручњаци Фонда за заштиту животне средине и социјална питања ће прегледати достављене упитнике и извршити категоризацију пријава према нивоу ризика на:

- Низак - нису потребне додатне активности.
- Умерен – припрема Контролне листе Плана управљања заштитом животне средине (ESMP CL) и праћење током имплементације.
- Значајан – припрема Плана управљања заштитом животне средине (ESMP), уз обавезну јавну расправу и праћење током имплементације.
- Висок – Фонд зауставља поступак процене и одбија пријаву.

Подносиоци пријаве ће бити обавештени о исходу процене и уколико је потребно да доставе припремљен ESMP или ESMP CL као предуслов за одобравање пријаве. Генерално, одговорност је Подносиоца пријаве да припреми ESMP/ESMP CL и достави их Фонду. Стручњак за заштиту

животне средине и друштвена питања ће подржати Подносиоца пријаве у овом процесу и пружити све неопходне смернице. Одобрење ESMP/ESMP CL од стране Фонда је услов за потписивање Уговора за коинвестирајући грант. Смернице о садржају ESMP/ESMP CL су дате у ESMF -у. Све еколошке и друштвене процедуре које захтевају поштовање су наведене у ESMF-у, у складу са националним законодавством Србије. У случајевима када је захтевана припрема ESMP/ESMP CL, а Подносилац пријаве је не припреми, та Пријава ће постати неподобна за финансирање.

Процена пријава ће обухватити и процену утицаја на животну средину и социјална питања засновану на попуњеном упитнику (ESSC) који је доставио подносилац пријаве и интервју са стручњаком за заштиту животне средине и социјална питања, а све у складу са Оквиром за управљање животном средином и социјалним питањима (ESMF).

7.6. Процена утицаја ризика од вештачке интелигенције

Фонд захтева од свих Подносилаца пријаве који у свом пословању користе вештачку интелигенцију да прођу процену утицаја ризика од вештачке интелигенције на основу Оквира за процену утицаја ризика од вештачке интелигенције (RAF). Ова процена обухвата низ критеријума, укључујући провере транспарентности, одговорности и принципа „Поуздане вештачке интелигенције“. Подносиоци пријава морају да демонстрирају ефикасне мере заштите података, транспарентне процесе доношења одлука и стратегије за спречавање пристрасности у својим апликацијама.

Оквир за процену утицаја ризика од вештачке интелигенције промовише развој поузданих решења вештачке интелигенције, осигуравајући да сви подржани подносиоци пријава испуњавају глобалне стандарде и позитивно доприносе екосистему. Дајући акценат овим питањима, програм има за циљ изградњу одрживе основе за иновације вештачке интелигенције у Србији.

Оквир за процену утицаја ризика од вештачке интелигенције укључује следећу процедуру на нивоу евалуације одређене пријаве:

1. Специјални упитник за вештачку интелигенцију као алат за рану процену апликација
2. Усклађеност са листом Искључених активности у области вештачке интелигенције које се не могу финансирати кроз SAIGE пројекат - спроводи експерт за вештачку интелигенцију. Ако се утврди да једна или више пројектних активности представљају активност са листе Искључених активности у области вештачке интелигенције, Фонд зауставља процес евалуације и одбија пријаву;
3. Преглед попуњених упитника и пријава од стране експерта за вештачку интелигенцију и прелиминарна класификација ризика, у консултацији са Фондом;
4. Интервју уживо са Подносиоцима пријава који су прелиминарно класификовани као умерени или високо ризични пре коначне класификације;

5. Конечна класификација нивоа ризика пословања Подносиоца пријаве;
6. Договор о прописаним мерама ублажавања за пријаве класификоване као Умерени и Високи ризик, одобрен од стране експерта за вештачку интелигенцију;
7. Процена утицаја ризика од вештачке интелигенције предложеног решења, укључујући мере ублажавања за системе вештачке интелигенције високог ризика, са идентификованим ризицима који треба да се реше кроз План ублажавања и праћења ризика.

Фонд и експерт за вештачку интелигенцију су одговорни за преглед и одобравање горе наведене релевантне документације.

Оквир за процену утицаја ризика од вештачке интелигенције обухвата низ критеријума, укључујући вероватноћу, озбиљност и материјалност релевантног ризика. Свакој подобној пријави биће додељен ниво класификације ризика (низак, умерен или висок ризик) на основу овог процеса. Подобни Подносиоци пријава ће затим морати да се придржавају скупа пропорционалних, вишестепених одговорности на основу додељеног нивоа класификације ризика од вештачке интелигенције:

1. Низак ризик – Пројекти треба да се придржавају минималних захтева:

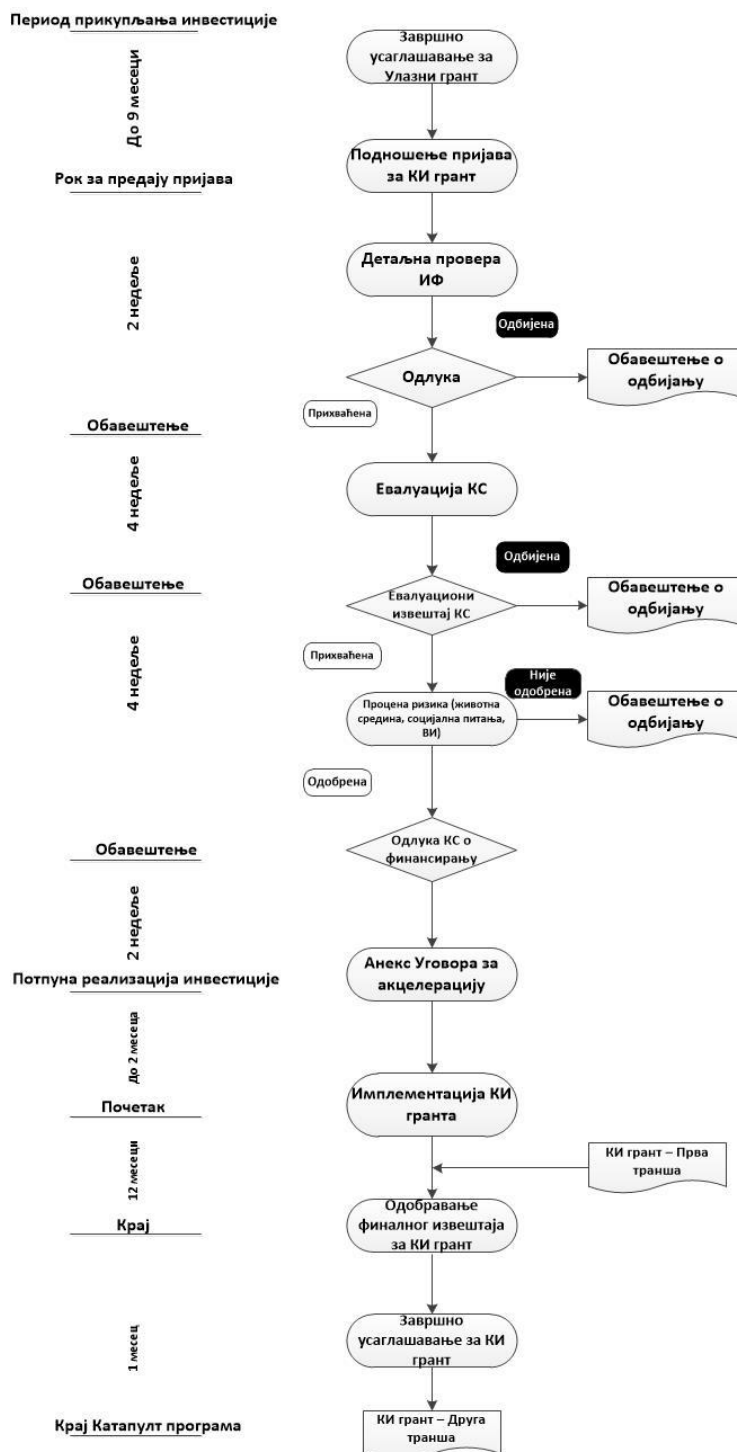
- Не треба спроводити активности које се налазе на листи Искључених активности у области вештачке интелигенције;
- [Ако се обрађују лични подаци]: Спровести процену утицаја на заштиту података и поштовати важеће законе о заштити података;
- Поштовати принципе поуздане вештачке интелигенције; и
- Редовно поново процењивати ризик.

2. Умерен ризик – Поред горе наведених минималних захтева, Корисници грантова ће морати да припреме План за ублажавање и праћење ризика користећи образац који је обезбедио Фонд (потписан од стране Фонда), укључујући преглед имплементације. Одобравање плана за ублажавање и праћење је предуслов за потписивање Анекса Уговора за акцелерацију.

3. Висок ризик – Поред захтева који се примењују на активности ниског и умереног ризика, активности високог ризика захтеваће детаљну процену утицаја ризика од вештачке интелигенције пре имплементације, заједно са обавезним ревизијама које организује Фонд. Корисници грантова ће се сложити са овим захтевима у Анексу уговора за акцелерацију

У сваком тренутку током трајања пројекта, Фонд задржава право да захтева од Корисника гранта да усвоји разумне мере за ублажавање било каквих идентификованих или предвидљивих ризика од вештачке интелигенције, без обзира на то како је пројекат класификован према оквиру ризика наведеном горе и без обзира на то да ли је усвојен писани план ублажавања и праћења.

Процес прегледа пријава и имплементације коинвестирајућег гранта

Слика 2. Индикативни временски оквир процене пријаве и имплементационог процеса коинвестирајућег гранта

7.7. Анекс Уговора за акцелерацију

Једном када се саопшти позитивна одлука, Фонд ће припремити Уговор за Коинвестирајући грант²³ за потписивање.

Документација која мора бити припремљена као услов за потписивање Уговора за Коинвестирајући грант обухвата:

- *План управљања заштитом животне средине* (где је примењиво), одобрен од стране Стручњака за заштиту животне средине и друштвена питања ангажованог на пројекту SAIGE.
- План за ублажавање и праћење ризика од вештачке интелигенције или процена утицаја ризика од вештачке интелигенције (где је применљиво).
- Посебан банковни рачун на који ће бити уплаћена средства Коинвестирајућег гранта. Ово може бити исти рачун који је коришћен за Улазни грант.

7.8. Исплата

Средства из коинвестирајућег гранта биће исплаћена у две транше након што инвеститор(и) у потпуности реализују улагање приватног капитала. Корисник средстава дужан је да достави доказ о таквој реализацији (нпр. изводе са банковних рачуна). Прва транша, у износу до 70% одобреног износа коинвестирајућег гранта, могу бити исплаћена најкасније у року од два месеца од момента потписивања Анекса Уговора за акцелерацију, под условом да су испуњени сви примењиви услови за исплату. Друга транша, у износу до 30% одобреног коинвестирајућег гранта, може бити исплаћена након што Фонд одобри Коначни извештај.

Као што је горе напоменуто, Корисник гранта мора отворити посебан банковни рачун или може користити рачун који је коришћен за Улазни грант на који се преноси Коинвестирајући грант из Фонда. Овај рачун се не сме користити у било које друге сврхе, осим за имплементацију одобрених грантова. Корисник гранта сноси пуну законску одговорност за овај рачун, документује све уплате извршене на њега и са њега и пријављује их Фонду.

Трошкови који се покривају из средстава гранта не смеју настати пре почетка пројекта.

Све исплате Кориснику гранта ће се извршити у динарима (РСД).

Фонд задржава право да прилагоди структуру гранта и динамику исплате у складу са специфичним околностима које се односе на Корисника средстава, услове инвестиције и расположивост средстава Фонда за иновациону делатност.

7.9. Извештавање

Извештавање обухвата кварталне финансијске и извештаје о напретку, који морају бити достављени у року од две (2) недеље након последњег календарског дана извештајног периода, заједно са другом захтеваном документацијом. Ови извештаји морају бити одобрени од стране Фонда. Корисници гранта ће извештавати Фонд у периоду од 12 месеци након потписивања Уговора за коинвестирајући грант.

²³ Уговор за Коинвестирајући грант може бити у облику анекса постојећег Уговора за акцелерацију.

Корисници гранта ће водити тачне и редовне извештаје о употреби средстава добијених коинвестирајућим грантом, користећи одговарајући рачуноводствени систем. Ови системи могу бити интегрисани део система корисника гранта или додатак том систему. Овај систем ће се водити у складу са прихваћеним стандардима рачуноводствених и књиговодствених политика и правила. Рачуни и трошкови који се односе на Коинвестирајуће грантове морају бити лако идентификовани и проверљиви.

Квартални финансијски извештаји (КФИ) треба да укључују изјаве о токовима готовине са посебног рачуна у обрасцу који обезбеђује Фонд.

Док КФИ описује само промене на посебном рачуну, квартални Извештај о напретку садржаће наративни резиме који се фокусира на целокупно пословање Корисника гранта, наводећи главне активности које је Корисник гранта реализовао. Поред тога, наративни извештај би требало да се усресреди на главна достигнућа која је Корисник гранта постигао у одређеном периоду извештавања, изазове са којима се суочава и општи преглед пословних активности. У зависности од захтева за извештавањем које је инвеститор наметнуо кориснику коинвестирајућег гранта, Фонд може затражити извештавање о унапред дефинисаним кључним индикаторима перформанси. Поред извештаја који се захтевају према Уговору за коинвестирајући грант, Корисник гранта је у обавези да Фонду пријави значајне позитивне, или друге догађаје. Очекује се да ће Фонд такође добити извештаје Корисника гранта који се деле са инвеститорима предузећа.

Коначни извештај се доставља Фонду у року од четири недеље након завршетка периода завршног извештавања. Поред извештаја за последњи квартал, Финални извештај садржи сву релевантну финансијску документацију (изводе рачуна, фактуре, доказе о испорукама, потврде о пријему...) и доставља се на проверу Фонду.

7.10. Надзорна посета

Фонд може извршити надзорне посете ако то сматра потребним. Сврха сваке надзорне посете од стране Фонда првенствено је провера да ли се све важне активности одвијају како је пријављено и како је наведено у одобреним документима. Особље Фонда ће у писаној форми, путем е-поште, недељу дана унапред, обавестити Корисника гранта о надзорној посети. У обавештењу ће бити наведена сврха посете, шта ће бити предмет прегледа и ко треба да присуствује посети и састанку током посете предузећу.

8. РАСКИД УГОВОРА О ГРАНТОВИМА

Улазни и Коинвестирајући грантови могу бити прекинути. У том случају, Корисник гранта дужан је да врати део или целокупан износ гранта ако дође до било каквог кршења Уговора за акцелерацију или Уговора за Коинвестирајући грант, укључујући и следеће околности:

- Када Корисник гранта користи средства у супротности са циљевима изложеним у било ком од Уговора.
- Када Корисник гранта у континуитету не присуствује активностима у оквиру менторског програма и игнорише обавезе у оквиру програма.
- Када Корисник гранта користи грант за плаћање неприхватљивих трошкова или неприхватљивих активности наведених у било ком од Уговора.

- Када је Корисник гранта намерно фалсификовао или пружио непотпуне информације да би добио грант.
- Када Корисник гранта одбија да сарађује и пружи потребне информације на захтев Фонда.
- Када Корисник гранта крши било коју од мера заштите животне средине и друштвених питања наведених у било ком Уговору.
- Када Корисник прекрши било коју од мера заштите од ризика од вештачке интелигенције наведених у било ком од Уговора о додели средстава или Уговора за акцелерацију.

9. СУКОБИ ИНТЕРЕСА

Све процедуре за одобравање грантова обухватаће детаљне провере и сваки потенцијални сукоб интереса мора бити пријављен. Било који запослени Фонда или члан Комисије за селекцију, који је укључен у горе наведене процедуре, биће у обавези да пријави било коју личну или организациону повезаност са Подносиоцима пријава или интерес и удео у било ком предузећу које је поднело Пријаву.

Поред тога, Подносиоци пријава морају предузети све неопходне мере предострожности, како би избегли стварни или претпостављени сукоб интереса и морају обавестити Фонд, без одлагања, о било којој ситуацији која представља или би могла довести до таквог сукоба.

Сукоб интереса је присутан, али није ограничен на ситуације када је угрожено непристрасно и објективно вршење функција било ког Подносиоца пријаве, члана КС или запосленог/консуланта Фонда, у вези са реализацијом активности предвиђених овим програмом, и када је било ко од наведених учесника у позицији да из приватних или професионалних односа извуче личну корист од радњи или одлука донетих у службеном својству.

10. ПРЕВАРНЕ РАДЊЕ И КОРУПЦИЈА

Сви Корисници гранта морају се сложити да предузму све неопходне радње за спречавање могућих преварних радњи и корупције током периода подршке од стране Фонда и у коришћењу финансијских средстава добијених од Фонда. У складу са овом политиком, праксе које представљају „Преварне радње и корупцију” су дефинисане на следећи начин:

- а. „корупција” значи нуђење, давање, примање, или тражење, директно или индиректно, било које вредности чиме се утиче на активности друге стране;
- б. „преварна радња” значи поступак изостављања, укључујући нетачне тврдње, које свесно или непромишљено доводе у заблуду, или представљају покушаје довођења у заблуду, које се чине како би једна страна стекла финансијску или неку другу корист или избегла обавезу;
- в. „довођење у заблуду” је споразум две или више страна с намером да се постигне недозвољена сврха, укључујући недозвољено утицање на поступке друге стране;
- г. „противправне претње” обухватају нарушавање или наношење штете, или претњу нарушавањем или наношењем штете, директним или индиректним путем, особама или њиховој имовини како би се извршио неадекватан утицај на њихове активности

д. „поступци опструкције“ обухватају:

- намерно уништавање, фалсификовање, мењање, или скривање доказног материјала у истражном поступку или изношење лажних тврдњи истражитељима како би се суштински спречила истрага Светске банке о наводима о коруптивном и преварном поступању, довођењу у заблуду или противправним претњама; и/или претње, узнемиравање или застрашивање било које стране како би се спречило обелодањивање сазнања те особе о питањима која су релевантна за истрагу или спровођење истраге, или
- поступке који имају за циљ да суштински онемогуће вршење права на инспекцију или ревизију од стране Фонда или Светске банке.

Пре потписивања било ког Уговора о додељивању гранта, Корисници гранта су дужни да Фонду обезбеде следеће документе: потврду о казним евиденцијама, односно потврду надлежног суда и надлежне Полицијске управе Министарства унутрашњих послова да Корисник гранта и законски заступник/ци нису били оптужени ни за једно кривично дело као чланови организоване криминалне групе; нити оптужени за било које кривично дело против економије, животне средине, активног и пасивног подмићивања или преваре. Ако је Корисник гранта наведен у Регистру понуђача у Агенцији за привредне регистре, горенаведени документи не морају бити достављени.

Пре потписивања било ког од Уговора о додели гранта, корисници грантова су дужни да се региструју у е-Регистру субјеката националног иновационог система путем платформе [еИновације](#).

11. ДЕФИНИЦИЈЕ

Искључене активности у области вештачке интелигенције	(a) Активност вештачке интелигенције која укључује (следећа листа је индикативна и није исцрпна): i. све активности које се директно или индиректно односе на оружје или оружане системе; ii. технологије за препознавање лица за масовни надзор, укључујући системе вештачке интелигенције који креирају или проширују базе података за препознавање лица путем нециљаног прикупљања слика лица на интернету (<i>scraping</i>) или са ЦЦТВ снимака и система биометријске идентификације у реалном времену на даљину који се користе на јавним местима; iii. системе социјалног бодовања; и iv. системе вештачке интелигенције који су намерно дизајнирани да обмањују или манипулишу људима, укључујући „<i>deepfakes</i>“ и друге технологије које се могу користити за креирање веома реалистичног, али измишљеног садржаја, као и све друге системе вештачке интелигенције који манипулишу људским понашањем како би заобишли њихову слободну вољу; (b) све активности у области вештачке интелигенције које директно или индиректно крше Принципе поузданости вештачке интелигенције или на други начин доводе до било каквог
---	--

	пропуста у примени одговарајућег законског поступка, што доводи до пристрасности или дискриминације, лишавајући појединца грађанских слобода или права на грађанско учешће, што нарушава било какву слободу изражавања или злоупотребљава личне податке или узрокује било какву сличну штету појединцу или групи појединаца.
Високоризични системи вештачке интелигенције	Системи вештачке интелигенције који имају тенденцију да директно или индиректно крше принципе Поуздане вештачке интелигенције током животног века система вештачке интелигенције. Ово обухвата али није ограничено на системе вештачке интелигенције у следећим областима које су означене као високоризичне у Етичким смерницама за развој, примену и употребу поуздане и одговорне вештачке интелигенције у Србији: (а) биометријска идентификација и категоризација појединаца; (б) управљање критичном инфраструктуром и њеним радом; (в) образовање, стручно усавршавање и оспособљавање; (г) запошљавање, управљање запосленим/ангажованим лицима и приступ samozapošljavanju; (д) здравство; (ђ) приступ и коришћење јавних и социјалних услуга као и основних приватних услуга; и (е) кривично гоњење.
Принципи "Поуздане ВИ"	Принципи и захтеви који се односе на поуздане и одговорне системе ВИ, процесе и примену током животног циклуса ВИ засноване на Етичким смерницама за развој, примену и употребу поуздане и одговорне вештачке интелигенције²⁴ у Србији, који обухватају барем следеће: (а) објашњивост и проверљивост; (б) достојанство; (в) забрану чињења штете; (г) правичност и недискриминацију; (д) деловање и контролу; (ђ) техничку поузданост и безбедност; (е) приватност, заштиту података о личности и управљање подацима; (ж) транспарентност; (з) различитост, недискриминацију и равноправност; (и) друштвено и еколошко благостање;

	(j) одговорност. Поред тога, принципи „Поуздане вештачке интелигенције“ обухватају и следеће принципе, који су део других оквира добре праксе које Србија признаје, укључујући „Резолуцију Генералне скупштине УН о искоришћавању могућности безбедних, сигурних и поузданих система вештачке интелигенције за одрживи развој“ А/78/L.49 (Одлука ГСУН) и „Препоруку УНЕСЦО-а о етици вештачке интелигенције“ SHS/BIO/PI/2021/1 (Препорука УНЕСЦО-а): (a) пропорционалност и нешкодљивост; (б) прописани поступак; (в) слободу изражавања; (г) одрживост; (д) обавештеност и писменост; и (ђ) вишестрано и адаптивно управљање и сарадња.
--	---